

یادداشت

سرکوب مزدی؛ معضلی مزمن و تبعات آن

سمیه گلیور، رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران

حداقل دستمزد، یکی از ارکان اساسی در تأمین معیشت و حفظ کرامت انسانی کارگران است. در نظام حقوقی ایران، ماده ۴۱ قانون کار تصریح می‌کند که شورای عالی کار موظف است در تعیین حداقل دستمزد سالانه، دو معیار اساسی را مدنظر قرار دهد: نرخ تورم رسمی اعلامی از سوی بانک مرکزی و هزینه‌های معیشتی یک خانوار متوسط کارگری. با این حال، در سال‌های اخیر، عدم اجرای کامل این ماده قانونی منجر به کاهش قدرت خرید کارگران و کوچک شدن سبد معیشتی آنان شده است.

در دهه‌های اخیر، یکی از چالش‌های جدی جامعه کارگری، سرکوب مزدی بوده است؛ وضعیتی که در آن افزایش دستمزدها کمتر از نرخ تورم واقعی بوده و در نتیجه، قدرت خرید کارگران کاهش یافته است. این سیاست، که در تضاد با روح ماده ۴۱ قانون کار است، منجر به افزایش فقر کارگری، تشدید نابرابری و کاهش رفاه اجتماعی شده است. پیامدهای سرکوب مزدی تنها محدود به کارگران نیست. این روند موجب کاهش انگیزه نیروی کار، افت بهره‌وری، مهاجرت نیروی متخصص و تضعیف صنایع تولیدی شده است. از سوی دیگر، کاهش قدرت خرید عمومی، کاهش تقاضای داخلی و در نهایت، رکود اقتصادی را در پی داشته است. بنابراین، افزایش دستمزدها تنها از منظر عدالت اجتماعی، بلکه از نظر رونق اقتصادی نیز یک ضرورت ملی است.

درخواست نمایندگان مجلس برای افزایش عادلانه دستمزد

در واکنش به مشکلات معیشتی کارگران، بیش از ۱۵۰ نماینده مجلس در نامه‌ای به رئیس‌جمهور، خواستار افزایش حقوق کارگران به میزان تورم سالانه و جبران کمبود حقوق آنها در سال‌های گذشته شدند. این درخواست نشان‌دهنده نگرانی جدی نمایندگان مردم از وضعیت اقتصادی کشور و وخامت معیشت کارگران است. عدم اصلاح سیاست‌های مزدی، تبعات گسترده‌ای خواهد داشت که نه تنها کارگران، بلکه کلیت اقتصاد کشور را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

پژشکیان در جریان تبلیغات انتخاباتی خود بر حفظ قدرت خرید کارگران و بهبود معیشت آنان تأکید داشت. وی بابیان اینکه «گردن خود را در برابر حرف‌هایم گرومی گذارم» وعده‌هایی مطرح کرد و از فعالان مدنی خواست تا با نظارت بر دولت، پیگیری وعده‌های مطرح شده و اجرای دقیق سیاست‌ها توسط دولت باشند. این جمله وعده‌های مهم وی در حوزه اقتصادی و معیشتی می‌توان به افزایش حقوق کارگران و کارمندان متناسب با نرخ تورم اشاره کرد.

با توجه به انباشت عقب‌ماندگی مزدی در سال‌های گذشته، پیشنهاد می‌شود که دولت چهاردهم تعهدی مبنی بر جبران گام‌به‌گام این عقب‌ماندگی‌ها در سال‌های آتی ارائه دهد. این رویکرد می‌تواند شامل برنامه‌ریزی برای افزایش تدریجی دستمزدها به‌منظور رسیدن به سطح مطلوب و متناسب با هزینه‌های معیشتی باشد. اجرای چنین سیاستی، علاوه بر بهبود وضعیت معیشتی کارگران، به تقویت اعتماد عمومی و افزایش رضایت اجتماعی منجر خواهد شد.

لذا با توجه به با واقعیات اقتصادی امروز کشور و پیامدهای سال‌ها سرکوب مزدی، از رئیس‌جمهور چهاردهم می‌شود که با در نظر گرفتن شرایط دشوار معیشتی کارگران و خانواده‌های آنان، تصمیمی منطبق با عدالت اجتماعی و واقعیت‌های اقتصادی اتخاذ کنند.

کارگران و خانواده‌های آنان، نیمی از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند. تصمیمات مرتبط با حقوق و دستمزد این قشر، تأثیری مستقیم بر اقتصاد ملی، رفاه عمومی و ثبات اجتماعی کشور خواهد داشت. انتظار می‌رود که دولت چهاردهم با اجرای کامل ماده ۴۱ قانون کار، نسبت به جبران کاستی‌های گذشته اقدام کرده و حداقل مزد را به گونه‌ای تعیین کند که تأمین‌کننده حداقل‌های معیشتی یک خانوار کارگری باشد.

دولت چهاردهم، فرصتی تاریخی برای اصلاح روندهای ناعادلانه پیشین و احیای عدالت مزدی دارد. این اصلاحات، نه تنها موجب بهبود وضعیت معیشت کارگران، بلکه افزایش بهره‌وری، رونق اقتصادی و کاهش نابرابری‌ها در سطح ملی خواهد شد. از این رو، انتظار می‌رود که رئیس‌جمهور در راستای وعده‌های انتخاباتی خود در زمینه حفظ قدرت خرید کارگران، با تصمیمی شجاعانه و مسئولانه، دستمزدها را به سطحی منطبق با واقعیت‌های اقتصادی و اجتماعی کشور برساند.

خبر

تجمع نیروهای پیمانکاری مخابرات خراسان رضوی و آذربایجان غربی

نیروهای پیمانکاری مخابرات خراسان رضوی و آذربایجان غربی روز شنبه (۱۸ اسفند ماه) در اعتراض به عدم پرداخت سنوات معوق دو سال پیش، عدم ساماندهی نیروهای شرکتی، عدم ارسال لیست اطلاعات شرکتی‌ها برای ثبت در سامانه سابر، مشکلات بیمه اجباری و بیمه تکمیلی، عدم پرداخت عیدی و حقوق اسفند ماه تجمع کردند. به گزارش ایلسا، نیروهای پیمانکاری مخابرات سال‌هاست در اعتراض به تبعیض بسیار بین نیروهای پیمانکاری و رسمی معترض هستند. آنها می‌گویند بیشترین حجم کار بر دوش نیروهای پیمانکاری است اما کمترین حقوق و مزایا نصیب آنها می‌شود.

«آسایش و آرامش از گرفتاری‌های ناشی از کار و شغل» معنا و ریشه واژه فراغت است. سفر رفتن گرچه یکی از راه‌های رهایی از بند فشار کار و زندگی روزمره است اما راه‌های بستن پار سفر برای خانوارهای ایرانی سخت‌تر و دورتر می‌شود تا حدی که پس از لوازم خانگی، پوشاک و خوراک قسطنی، امسال در آستانه نوروز با موج تبلیغات سفر قسطنی هم‌رواجه هستیم.

براساس گزارشی که اتاق بازرگانی تهران در زمستان امسال منتشر کرد، هر خانوار تهرانی در سال تنها قادر به صرف ۵۵ میلیون تومان برای سفر و تفریح است که به‌عم بسیاری از کارشناسان حتی برای یک سفر یک‌روزه نیز ناکافی است. براساس این گزارش حدود ۷۵ درصد از خانوارهای ایرانی قادر به سفر نخواهند بود چرا که هزینه‌ها برای بسیاری از آنها بیشتر از خط فقر سفر است. طبق نتایج بررسی‌های اخیر، خط فقر سفر در سال ۱۴۰۳ معادل ۱۵ تا ۱۶ میلیون تومان تخمین زده شده و تنها حدود یک‌چهارم خانوارها قادر به گذراندن تعطیلات در این شرایط اقتصادی هستند. هر چند گفته می‌شود هزینه ماهانه دهک نهمی‌ها نزدیک به ۲۶۵ میلیون تومان است اما با توجه به نرخ تورهای نوروزی، حتی دهک نهمی‌ها نیز نمی‌توانند در تعطیلات نوروز به سفرهای دلخواه بروند.

سفر قسطنی راه چاره نیست

«اردشیر گراوند» جامعه‌شناس درباره تبعات سفر اقساطی در بلندمدت به اقتصاد ۲۴ گفت: فراغت اساساً بخش جدایی‌ناپذیری از زندگی بشر است. در سراسر دنیا به‌خصوص ایران ما تعطیلات زیادی داریم. در این تعطیلات خانوار نیازمند یک فراغت است ولی تمام اعضای خانوار این را نمی‌توانند متوجه شوند که منابع و پول رفتن به سفر را نداریم. یک کودک می‌بیند که اطرافیان‌ش به سفر می‌روند یا حتی مرد یا زن خانواده دوست دارد به یک سفر فراغتی برود ولی خودش هم می‌داند که منابعش را ندارد بنابراین فکر می‌کنیم که فراغت یک امر اختیاری نیست بلکه امری ضروری برای تمدد اعصاب و آرامش و جداسدن از فضای پر تنش زندگی و محل کار است.

وی بابیان اینکه تراز هزینه – در آمد خانوار‌ها منفی شده، افزود: در چنین شرایطی خانوار منبع خود را برای فراغت نمی‌گذارد چرا که اولین اقلامی که در زمان تورم از سبد هزینه حذف می‌شود در وهله اول امور فرهنگی است. در وهله دوم امور آموزشی، سوم امور فراغت و در نهایت امور مربوط به سلامت عمومی مانند ویتامین‌ها،

پیشگیری از بیماری و... است. اکنون که این منبع برای سفر وجود ندارد، مانند دندان نیست که بگوییم آن را می‌کشیم و راحت می‌شوم بلکه

گراوند: زمانی که اقتصاد عمومی جامعه ناقص شود هم‌ا‌ساساً مردم مریض می‌شوند. در مجموع حال و روز عمومی مردم برای سلامتشان هم به خطر افتاده چه رسد به فراغت

روح ناخواسته آن را طلب می‌کند و افراد سفر رفتن را دوست دارند. زمانی که فرد نمی‌تواند با پس‌اندازش سفر کند مجبور است خود را زیر بار قرض ببرد.

حذف سفر از سبد هزینه خانوار به معنای نابودی اقتصاد است

گراوند ادامه داد: از طرفی کسانی هم که عرضه‌کننده خدمات گردشگری هستند مانند تورگردانان و هتل‌داران، خودشان می‌دانند که مردم توان پرداخت پول نقد را ندارند و مجبور به تقسیمی می‌شوند. این است که به نظر من سفر قسطنی فعلاً پاسخگوست ولی در بلندمدت راه چاره نیست. به این دلیل که عموم مسافرت‌ها ما در چادر خوابی، مانشین خوابی یا خانه‌آشنایان می‌گذرد و مسافرت به آن معنایی که قبلاً در ایران وجود داشت دچار چالش شده چرا که پس‌اندازی وجود ندارد.

این جامعه‌شناس درباره پیامدهای حذف سفر

هزینه یک مسافرت داخلی به اندازه سه ماه حقوق مزدبگیران است

سفر قسطنی هم به کار نیامد

از سبد هزینه خانوار عنوان کرد: هر محدودیتی مانند زخمی در وجود بشر می‌ماند و انرژی فرد را می‌گیرد و او را دچار افسردگی می‌کند. ممکن است

حاجی سعید: یک فرد کارمند محاسبه می‌کند که برای یک سفر عادی داخلی با خانواده باید سه ماه حقوقش را خرج کند. از این روست که گردشگری ما دچار چنین وضعیتی شده است

این زخم خوب شود ولی جایش می‌ماند بنابراین در سطح فردی تبدیل به افسردگی و زخم‌های فراموش‌نشده‌ای می‌شود. در سطح نظام اجتماعی نیز عدم انگیزه، تحرک اقتصادی و اجتماعی را از بین می‌برد و این به معنای انباشت سختی‌های زندگی است. به همین دلیل هم ما با آمار بالای خودکشی، افسردگی و اعتیاد مواجه هستیم چرا که انگیزه‌ای برای حرکت مجدد وجود ندارد.

سلامت مردم هم به خطر افتاده چه رسد به فراغت

گراوند در پایان با اشاره به تبعات اقتصادی کاهش سفرهای صنعت گردشگری بیان کرد: نکته جدی‌تر این است که گردشگری صنعتی است که تنوع فرصت‌شغلی ایجاد می‌کند. حتی گردشگری داخلی خود منجر به بازتولید ثروت در کشور می‌شود از این رو وقتی گردشگری داخلی تعطیل شود چرخه گردش ثروت نیز متوقف می‌شود. زمانی که اقتصاد عمومی جامعه ناقص شود هم اساساً مردم مریض می‌شوند. در مجموع حال و روز عمومی مردم برای سلامتشان هم به خطر افتاده چه رسد به فراغت.

سفر قربانی تأمین نیازهای اولیه شده است

«محسن حاجی‌سعید» رئیس جامعه انجمن‌های حرفه‌ای راهنمایان گردشگری نیز درباره اثر تورم بر گردشگری داخلی به اقتصاد ۲۴ گفت: تأثیر تورم همین است. وقتی درآمد مردم کاهش پیدا کند سفر از یک الزام به کالای لوکس تبدیل می‌شود. وقتی درآمد مردم کاهش و از سوی دیگر هزینه‌های زندگی افزایش پیدا کند سفر دیگر از فهرست نیازهای ضروری خط می‌خورد. در حالی که سفر به نوعی برای برگرداندن انگیزه دوباره فرد برای کار کردن است. یعنی به لحاظ روانی فرد نیاز دارد سفر بروند تا به‌ترت زندگی کنند و تجربیات سفرش را در کارش لحاظ کند اما وقتی نتوانند امرار معاش کنند و نیازهای اولیه‌اش را تأمین کنند، سفر از زندگی‌ها حذف می‌شود.

وی ادامه داد: الان وضعیت به این شکل است که هزینه پرواز و هتل‌ها را چند ماه پیش از عید افزایش می‌دهند بدون اینکه توجیهی به توان درآمدی مردم داشته باشند و بعد هم ادعا می‌کنند که برای عید افزایش نرخ نخواستیم داشت. هزینه‌های بازدید و خوراک را هم اضافه کنید. یک فرد کارمند محاسبه می‌کند که برای یک سفر عادی داخلی با خانواده باید سه ماه حقوقش را خرج کند. از این روست که گردشگری ما دچار چنین وضعیتی شده است.

معیشت با توجه به الزامات قانون‌گذار است، اظهار کرد: عدد دستمزد کارگران مطابق با سبد معیشتی و با توجه به نرخ تورم باید تعیین شود که به این عدد عقب‌افتادگی سال‌های گذشته نیز اضافه می‌شود. بنابراین نحوه محاسبات باید دقیق و درست باشد. تاجیک بابیان اینکه جامعه کارگری می‌گوید قانون باید اجرا شود، در پایان بیان کرد: اگر دولت نمی‌تواند دستمزد را طی یک سال واقعی کند بر نامه‌ریزی شود طی چند سال جبران عقب‌افتادگی شود.

معیشت کارگران باشد. وی تصریح کرد که کارگران به دنبال افزایش مزد نیستند، بلکه هدف آنها تأمین معاش خود است. صالحی تأکید کرد که اگر دولت تنها دستمزد را افزایش دهد و تورم را کنترل نکند، اثر بخشی افزایش دستمزد به سرعت کاهش می‌یابد لذا ضروری است دولت در کنار افزایش دستمزد، تورم را کنترل و ارزش پول ملی را تقویت کند. عضو هیأت مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور در خصوص برگزاری جلسات شورای عالی کار گفت: تاکنون دعوتی از سوی وزارت کار صورت نگرفته اما پیش‌بینی می‌کنم که جلسه شورای عالی کار این هفته برگزار شود. در صورتی که این هفته برگزار نشود، احتمالاً هفته آینده جلسات متعددی به صورت پشت‌سرهم برگزار خواهد شد تا وضعیت تعیین دستمزد مشخص شود.

افزایش یافته و به ۲۸۸ میلیون تومان رسید، همچنین معافیت برای مزایای غیر نقدی و عیدی پرداختی به کارکنان نیز به ترتیب به ۴۸ میلیون و ۲۴ میلیون تومان افزایش یافته است.

بود که شامل پوشش تورم سال جاری و افزودن ۸ درصد به منظور جبران بخشی از کسری تاریخی است. این روند تدریجی در سال‌های آتی نیز باید ادامه یابد تا شکاف دستمزدها به طور کامل پر شود. ظهوریان بیان کرد: یکی از راهکارهای مطرح شده، تعدیل دستمزدها در نوبت سالانه هر شش ماه یکبار است، مشابه تجربه موفق اجرا شده در ترکیه. این رویکرد علاوه بر کاهش فشار یکباره بر بودجه دولت، انتطاف‌پذیری بیشتری در تطبیق بانوسانات اقتصادی ایجاد می‌کند.

وی افزود: البته هدف مطالبه جبران یک‌باره این کسری نیست، بلکه پیشنهاد می‌شود افزایشی تدریجی مثلاً سالانه ۸ تا ۷ درصد افزون بر نرخ تورم در نظر گرفته شود تا طی چند سال به سطح پایه دستمزد سال ۱۳۹۶ بازگردیم.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: برای تعیین دستمزد متصفانه کارگران در سال ۱۴۰۴، لازم است حداقل افزایش حقوق، نرخ تورم و رشد اقتصادی ۲۵ درصدی را پوشش دهد. بر این اساس، شاخص پیشنهادی حدود ۴۵ درصد خواهد

به گزارش تسنیم، میثم ظهوریان درباره تعیین مزد کارگران در سال آینده از سوی شورای عالی کار که در اواخر سال انجام خواهد شد، گفت: مصوبه شورای عالی کار باید حداقل افزایشی معادل نرخ تورم را پوشش دهد و بخشی از عقب‌ماندگی ۴۰ درصدی دستمزدها از سال ۱۳۹۶ تاکنون را جبران کند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس:

دستمزدها دوبار در سال تعدیل شوند

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: برای تعیین دستمزد متصفانه کارگران در سال ۱۴۰۴، لازم است حداقل افزایش حقوق، نرخ تورم و رشد اقتصادی ۲۵ درصدی را پوشش دهد لذا پیشنهاد می‌شود که حقوق کارگران در سال آینده ۴۵ درصد افزایش یابد تا بتواند تورم را پوشش دهد.